

AKCIONI PLAN ZA ПРЕГОВАРАЧКО ПОГЛАВЉЕ 23 АЛТЕРНАТИВНИ ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПЛАНИРАНИХ МЕРА

Након алтернативног извештаја за 2017. годину¹, Балканска истраживачка мрежа - БИРН Србија, подноси овај извештај Делегацији ЕУ у Србији као допринос изради наредног Извештаја Европске комисије о напретку земље који би требало да буде објављен на пролеће 2019. године. Овај извештај је усмерен на преговарачко Поглавље 23 - правосуђе и људска права, нарочито одељак о слободи изражавања, дајући увид и у алтернативно гледиште на напредак остварен у овој области.

Извештај посебно истиче питања слободе изражавања и плурализма медија као предуслове за општи демократски дијалог у земљи. Изостанак напретка, стално сужавање слобода медија и слободе изражавања, као и непостојање друштвеног, политичког и економског окружења које доприноси развоју професионалног и одрживог медијског сектора представљају разлоге за забринутост и утичу на опште демократске капацитете земље.

Поред тога, овај извештај даје преглед оствареног напретка и испуњености Акционог плана за Поглавље 23, као назнаку кључних питања и проблема које треба решити. Овај извештај позива на **промене и ажурирање АП 23 током 2019.** године, пошто ће мере које су у нашем фокусу (утврђене у одељку 3.5.2 који се односи на медијско законодавство и престанак недозвољених притисака које врше државни органи) бити формално испуњене доношењем наредне медијске стратегије и изменама закона као последице те стратегије, док ће праве реформе овог сектора изостати.

Овај документ је резултат свеукупног ангажовања БИРН-а у области развоја медија и медијских слобода, али и део активности у оквиру пројекта „Јавни новац за јавни интерес“² уз подршку ЕУ кроз ИПА програм „Подршка цивилном друштву“.

Извештај је пре свега усмерен на **распделу државних средстава у медијском сектору**, пошто дугорочни мониторинг БИРН-а указује на то да је то један од кључних предуслова за економску одрживост медијских кућа и као такав, моћно средство злоупотребе и корупције. Као што је у Извештају о напретку Србије за 2018. годину исправно закључено „Српске власти треба да обезбеде да се не врши неформалан притисак на уређивачку политику кроз расподелу средстава за оглашавање, укључујући

¹ Погледати следећи линк <https://kazitrazi.rs/wp-content/uploads/2017/12/Alternativni-izvestaj-poglavlje-23.pdf>

² Погледати линк <http://birnsrbija.rs/javni-novac-za-javni-interes-podrška-inicijativama-civilnog-drustva-za-interes-javnosti/>

средства из јавних компанија, као и суфинансирање пројеката из локалних буџета. Суфинансирање медијског садржаја који је од јавног интереса треба да буде у сагласности са постојећим законодавством и критеријумима и да се спроводи на фер и транспарентан начин који не угрожава тржишну једнакост.“

Питања транспарентности расподеле средстава из државног буџета, њихова контрола и процена утицаја који та средства имају на слободе медија и уређивачке политике биће **камен темељац предстојеће дебате о наредној медијској стратегији** и оставиће значајне промене у законодавном окружењу. Организације цивилног друштва које су укључене у овај процес (укључујући и БИРН) очекују правни одговор на проблеме истакнуте у Извештају о напретку за 2018. годину, као и окружење у коме се плурализам медија и извештавање од јавног интереса може финансирати из буџетских средстава на фер и транспарентан начин.

Такође, значајне промене правног окружења захтевају да Европска унија стави питања слободе изражавања и плурализма медија високо на агенду приступања и да **успостави механизам за мониторинг** који ће довести до реформи и/или њиховог доследног спровођења.

Својом кључном основном поруком, овај алтернативни извештај показује да су покренути неки од процеса утврђени у АП 23, нарочито после позива ЕУ да се „нова стратегија за развој система јавног информисања усвоји кроз инклузивне консултације са заинтересованим странама“. Осим тога, не може се приметити много напретка пошто недостаје плурализам садржаја (нарочито у водећим медијима где преовладава пристрасно извештавање), законодавни оквир се не спроводи у потпуности, повећавају се административни притисци на независне медије (нпр. кроз шестомесечне пореске инспекције портала Јужне вести), значајне злоупотребе средстава кроз шеме суфинансирања пројеката још увек постоје, а медији се често дискриминишу због својих уређивачких политика (ускрађује им се приступ изворима, документима и информацијама). Јавни дискурс и непријатељске изјаве највиших званичника (нпр. председник Вучић коментарише рад Н1 и РТС имплицирајући да су њихове власничке структуре повезане са члановима опозиционих партија, директор безбедносне агенције помиње „издајнике“ из медија и сектора цивилног друштва, прича о „страним плаћеницима“ међу новинарима који раде за интересе САД објављена у „Илустрованој политици“ која је у власништву државе) угрожавају слободе медија и стављају додатни притисак на независне медијске куће.

Већина ових питања се износи пред Владу да би се о њима расправљало кроз Координационо тело које представља *ad hoc* механизам успостављен као платформа за дијалог између медија и удружења новинара и власти. До сада су одржана 4 месечна састанка и медијска заједница је поднела 13 захтева³

³ Детаљи о захтевима су доступни на <http://www.nuns.rs/info/news/37691/zahtevi-novinarskih-i-medijskih-udruzenja-koordinacionom-telu-vlade-srbije-za-saradnju-sa-medijima.html>

руководећим телима. Успех овог механизма тек треба да се докаже с обзиром на то да су у претходном периоду остварени слаби резултати.

Горе наведени закључци поткрепљени су описом следећих мера:

3.5.2.1 - Имплементација и ефикасан надзор над спровођењем сета медијских закона и периодично извештавање

Надлежно тело: Министарство културе и информисања

Резултат: Извештаји Министарства културе и информисања који указују на ефикасну примену сета медијских закона доступни су јавности

Рок: Континуирано, почев од 2015. године

Као што показује евиденција доступна на званичном веб сајту Народне скупштине Србије⁴, скупштински Одбор за културу и информисање је одржао укупно 4 седнице 2018. године (у априлу, мају, септембру и новембру), а на две те седнице разматрани су извештаји о раду Министарства културе и информисања. Те седнице су емитоване уживо на веб сајту Народне скупштине и то су једине евиденције које су јавно доступне. Извештаји које је Министарство поднело тим приликама, нису доступни на веб сајту Народне скупштине.

Независни мониторинг који је спровело цивилно друштво, међутим, указује на велике проблеме са спровођењем закона и на потребу измене истих 2019. године (одмах након што се усвоји нова Медијска стратегија). У овом извештају је дат преглед главних проблема у погледу делотворног спровођења закона:

- Закон о јавном информисању и медијима: уочени су бројни проблеми и озбиљне злоупотребе у примени модела суфинансирања кроз пројекте; Регистар медија не омогућава праћење буџетских средстава у медијском сектору; приватизација медијских кућа није у потпуности завршена;
- Закон о електронским медијима: Регулаторно тело за електронске медије нема ни политичку ни финансијску независност од извршне власти и великих медијских предузећа; често не реагује на озбиљна кршења професионалног понашања електронских медија; нема развијене механизме да даје повратне информације грађанима и да буде транспарентно и одговорно грађанима;
- Закон о јавним медијским сервисима (ЈМС): ЈМС немају финансијску аутономију пошто се углавном финансирају кроз директне субвенције из буџета, што је у супротности са законом који предвиђа да је претплата главни извор финансирања; избор управних тела је често предмет политичких договора и не

⁴ Доступно овде <http://www.parlament.gov.rs/aktivnosti/narodna-skupstina/radna-tela/odbori,-pododbori,-radne-grupe.2391.html>

тако транспарентан и конкурентски процес; ЈМС показују недостатак разноликости информативних и политичких програма;

3.5.2.2 - Темељна анализа ефеката Стратегије развоја система јавног информисања (2011-2016) у циљу: - идентификације основних препрека њеном спровођењу -утврђивања стратешких циљева који ће бити развијени у новој Стратегији, -израде препорука за превазилажење утврђених препрека за њено спровођење.

Надлежно тело: Министарство културе и информисања

Резултат: Урађена темељна анализа ефеката Стратегије развоја система јавног информисања (2011-2016). Основне препреке у спровођењу Стратегије идентификоване Стратешки циљеви који ће бити развијени у новој Стратегији утврђени. Препоруке за превазилажење утврђених препрека за спровођење израђене

Рок: III квартал 2016. године

3.5.2.3 - Израдити нову вишегодишњу Стратегију развоја система јавног информисања у складу са препорукама анализе у циљу обезбеђења њена пуне примене са нарочитим освртом на: -даље јачање транспарентности власништва над медијима -даље праћење ефеката приватизације медија -спречавање контроле медија на основу прекомерне зависности од државног оглашавања -оснаживање медијског плурализма - јачање медијске писмености - јачање саморегулације.

Надлежно тело: Министарство културе и информисања

Резултат: Израђена нова вишегодишња Стратегија развоја система јавног информисања у складу са препорукама анализе у циљу обезбеђења њена пуне примене са нарочитим освртом на: -даље јачање транспарентности власништва над медијима -даље праћење ефеката приватизације медија -спречавање контроле медија на основу прекомерне зависности од државног оглашавања - оснаживање медијског плурализма - јачање медијске писмености - јачање саморегулације.

Рок: IV квартал 2016. године

Израдити Акциони план за спровођење нове вишегодишње Стратегије развоја система јавног информисања, са нарочитим освртом на мере којима се остварује: -даље јачање транспарентности власништва над медијима -даље праћење ефеката приватизације медија -спречавање контроле медија на основу прекомерне зависности од државног оглашавања -оснаживање медијског плурализма - јачање медијске писмености - јачање саморегулације. и обезбеђење његове пуне примене кроз: -развој објективних индикатора којима се омогућава ефикасно праћење примене Стратегије -успостављање јасних механизма за ефикасно праћење примене Стратегије.

Надлежно тело: Министарство културе и информисања

Рок: За израду Акционог плана: I квартал 2017. године За спровођење: Континуирано, почев од I квартала 2017. године

Почело је спровођење три горе наведене мере, док је рад на Стратегији развоја система јавног информисања (колоквијално позната као Медијска стратегија) поново започет у јуну ове године⁵. Нацрт документа који је претходно формирана радна група поднела Министарству оштро су критиковале струковне организације, посебно њен стратешки правац ка даљем утицају државе на медијски сектор. На крају га је и сама Влада одбацила и формирана је нова радна група са задатком да напише нови стратешки предлог. Цео процес је инклузивнији јер 9 струковних медијских организација имају своје представнике у тој радној групи (Удружење новинара Србије, Независно удружење новинара Србије, Независно друштво новинара Војводине, Асоцијација локалних независних медија – Local Press, Асоцијација независних електронских медија, Асоцијација онлајн медија, Асоцијација медија, Удружење радио станица Србије и Синдикат новинара Србије), као и девет представника државних институција. ОЕБС олакшава процес и обезбеђује правну и административну помоћ, док делегација ЕУ у Србији прати усаглашеност стратегије са нормама и правним тековинама ЕУ. Договорено је да нацрт стратегије буде завршен до краја ове године, а да јавна расправа започне почетком 2019. године. До сада је одржано 30 састанака радне групе на различите теме (плурализам и квалитет садржаја, стандарди струке, безбедност и социо-економски стандарди новинара, изазови технологије, уређивање и самоуређивање, приватизација и њени утицаји, финансирање из буџета и тржиште оглашавања, дигитализација итд.). Овај процес је инклузиван пошто су бројне институције и организације цивилног друштва позване да присуствују састанцима и дају свој допринос актуелној ситуацији и могућим унапређењима. Анализа утицаја претходне стратегије (тачка 3.5.2.2) биће саставни део нове стратегије, заједно са акционим планом (тачка 3.5.2.4.).

Када нова Медијска стратегија буде усвојена, биће формално испуњене три обавезе које произилазе из АП 23. Међутим, да би се обезбедило њено одговарајуће спровођење, треба успоставити нове, независне механизме за мониторинг, а акциони план изменити како би се осигурале даље реформе.

Ово је нарочито важно имајући у виду претходно искуство са законима који су усвојени три године након стратегије (скоро на самом крају важења стратегије), а са израдом нове стратегије се започело са две године закашњења.

⁵Рад првобитно формиране радне групе је од почетка био ометан разним контраверзама, што је кулминирало тиме што су четири члана групе прекинули своје ангажовање (Недим Сејдиновић који је представљао пет медијских организација, Љиљана Смајловић која је представљала Удружење новинара Србије, Далила Љубичић која је представљала Асоцијацију медија и Дејан Николић, независни стручњак). Бивши чланови радне групе тврде да је методологија рада коју је успоставило Министарство недовољна и да неће довести до креирања стратешког документа који може подржати струковна заједница.

3.5.2.5 – Успостављање ефикасног, свеобухватног и транспарентног Регистра медија и редовно ажурирање података, у циљу обезбеђења пуне транспарентности и јавне доступности података о власништву над медијима, у складу са Главом VI Закона о јавном информисању и медијима.

Надлежно тело: Министарство културе и информисања, Агенција за привредне регистре

Резултат: Ефикасан, свеобухватни и транспарентан Регистар медија успостављен и оперативан. Подаци о структури власништва над медијима у Регистру се редовно ажурирају.

Рок: Континуирано, почев од III квартала 2015. године

3.5.2.6 – Ефикасно праћење функционисања Регистра медија у складу са Законом о јавном информисању и медијима кроз прикупљање података и поступање у случају нерегуларности.

Надлежно тело: Министарство културе и информисања

Резултат: Редовно прикупљање података из Агенције за привредне регистре у погледу промена у Регистру. Санкционисање непријављивања свих података о структури власништва над медијима у складу са Законом о јавном информисању и медијима.

Рок: Континуирано

Након коментара на претходне тачке АП 23, у извештају БИРН-а можемо рећи да је започело спровођење ових мера.

У истраживању БИРН-а о Индексу транспарентности којим се мапира транспарентност пет главних буџетских линија за финансирање медијских пројеката, услуга и државног оглашавања, најниже је оцењена транспарентност података и информација који се односе на извештавање о трошковима (институције су добиле у просеку 30% од могућих 100%). Ово наглашава важност функционалног Регистра медија који омогућава праћење буџетске потрошње.

Првенствена сврха Регистра медија је да буде механизам контроле који би омогућио свим заинтересованим странама и широј јавности да прате буџетску потрошњу кроз различите моделе финансирања у медијском сектору.

Уместо тога, Регистар се суочава са неким озбиљним проблемима: визуализација и презентација података су неадекватне и не омогућавају упоређивање и анализу података; подаци омогућавају да се прати само укупан износ буџетских средстава које прими једна медијска кућа у једној фискалној години (не наводећи који јавноправни субјекат је финансирао медије и по ком основу); информације нису ажуриране и непотпуне су (постоје озбиљне сумње да већина јавноправних субјеката не обавештава Агенцију за привредне регистре о финансирању); те не постоје санкције ако јавноправни субјекти не пријаве потрошњу АПР. Поред тога, не постоји јавна евиденција о томе да је Министарство културе и информисања икада урадило преглед или проценило функционисање Регистра.

БИРН је израдио предлог за унапређење функционалности Регистра⁶, што је као део наших активности заговарања постало саставни део Акциониог плана за Партнерство за отворену управу (ПОУ) за 2019-2020. годину, као и део мера које треба предвидети новом Медијском стратегијом. Ако се спроведе план ПОУ, техничка надоградња Регистра се очекује у првој половини 2019. године.

3.5.2.10 – Ефикасно праћење функционисања система суфинансирања медијских пројеката из буџета и/или јавних ресурса у складу са новим прописима о финансирању медија.

Надлежно тело: - Министарство културе и информисања, Покрајински Секретаријат за културу и информисање - Јединице локалне самоуправе

Резултат: Успостављени ефикасни механизми праћења функционисања система суфинансирања медијских пројеката из буџета и/или јавних ресурса у складу са новим прописима о финансирању медија, **кроз:** - увођење обавезе органа јавне власти да редовно подносе извештаје о суфинансирању медијских пројеката и њену ефикасну примену. - анализу органа јавне власти о квалитету подржаних пројеката спроведену на основу извештаја корисника о утрошку средстава.

Рок: Континуирано

Систем суфинансирања медијских пројеката је био дубоко корумпиран од његовог успостављања 2015. године Законом о јавном информисању и медијима. Иако је добро осмишљен као најважнији механизам државе за пружање подршке производњи медијског садржаја у складу са афирмацијом јавног интереса у информисању, током година постао је супротност томе.

Под покровитељством пројекта „Јавни новац за јавни интерес“, конзорцијум који се састоји од БИРН-а, НУНС и Славко Ђурувија Фондације, могао је да прати овај механизам државног финансирања, документујући бројне проблеме (<https://kazitrasi.rs/novinarske-price>) али и дајући препоруке за политику које би утицале на унапређење нормативног система⁷. У овом предлогу политике су констатовани многи проблеми, од транспарентности (у истраживању индекса транспарентности оцењена је укупном оценом 38,6 од 100) до процене процеса и недостатка одговарајућег мониторинга (као што је предвиђено тачком 3.5.2.10 АП 23). Осим Министарства културе и информисања које објављује евалуационе извештаје за пројекте који добију подршку у оквиру овог програма, не постоје друге евиденције о томе да остале институције спроводе исту процену. То се односи на садржај који се производи, као и на одговарајуће коришћење додељених средстава.

⁶ Доступно овде <https://kazitrasi.rs/wp-content/uploads/2017/11/TRANSPARENTNOST-PODATAKA-DRZAVNA-POTROSNJA.pdf>

⁷ Препоруке за политику доступне овде <https://kazitrasi.rs/wp-content/uploads/2017/11/URE%C4%90ENJE-PROJEKTOG-SUFINANSIRANJA.pdf>

Такође, истраживање које је спроведено у оквиру пројекта „Јавни новац за јавни интерес“ показује неефикасност судских поступака - пошто је донето неких 60 пресуда које делотворно показују кршење закона, а ипак није било одговарајуће реакције (нису измењени прописи, као ни расподела средстава).

Независне медијске и новинарске организације су спровеле делимичан мониторинг над системом суфинансирања и пријавиле бројне проблеме у спровођењу, као и озбиљне злоупотребе овог модела финансирања кроз који је додељено око 1,2 милијарде динара (нпр. веб сајт finansiranjemedija.rs који води УНС, БИРН kazitrazi.rs etc.).

Тренутно су активности залагања усмерене на измене правилника који регулише поступак суфинансирања, што је предмет преговора кроз механизам Координационог тела. Резултати тих преговора се још увек очекују.

3.5.2.12 - Ефикасно праћење реализације пореских олакшица, донација, буџетских дотација и других облика директне или индиректне државне помоћи која представља могући извор утицаја на медијску независност, кроз: -Увођење обавезе за органе јавне власти да пријаве сву државну помоћ у Регистар медија (члан 39. став 1 Закона о јавном информисању и медијима) -Санкционисање непријављивања све државне помоћи у Регистар медија у складу са чланом 137. Закона о јавном информисању и медијима) -Анализу утицаја на медије кроз финансијску подршку органа јавне власти

Надлежно тело: Министарство надлежно за послове информисања у сарадњи са Комисијом за контролу државне помоћи, сви органи јавне власти на свим нивоима

Резултат: Механизам за ефикасно праћење реализације пореских олакшица, донација, буџетских дотација и других облика директне или индиректне државне помоћи која представља могући извор утицаја на медијску независност успостављен и примењен кроз: -извештаје органа јавне власти о свој државној помоћи доступни у Регистру медија -Редовно санкционисање непријављивања све државне помоћи у Регистар медија -Анализу утицаја на медије кроз финансијску подршку органа јавне власти израђену од стране Министарства информисања и доступна јавности

Рок: Континуирано

Делотворна процена последица државне интервенције, као и контрола или санкционисање незаконитог утицаја онемогућено је тиме што већина средстава за финансирање медијског сектора из јавноправних субјеката није евидентирана у Регистру медија (као што је већ објашњено у тачкама које се односе на мере из АП 23 бр. 3.5.2.5 и 3.5.2.6). Стога, први корак ка ефикасној процени би био да финансирање државе постане транспарентно.

Извештаји Министарства и/или других релевантних тела надлежних за мониторинг нису јавно доступни и нема информација о томе да ли систем за мониторинг и евалуацију постоји.

3.5.2.23 – Обезбедити уједначено поступање према свим медијима који имају статус пореског дужника, односно са којима се потписује споразум о репрограму дуга

Надлежно тело: Министарство финансија, Пореска управа

Резултат: Уједначено поступање према свим медијима који имају статус пореског дужника, односно са којима се потписује споразум о репрограму дуга обезбеђено у пракси.

Рок: Континуирано

Дискреционе и нетранспарентне процедуре Пореске управе доводе до посебне врсте притисака и административног узнемиравања при чему, такође, управна тела врше пристрасне интервенције. У овој области уопште не постоји регулатива, а поступање према јавним дуговима је једно од најмање транспарентних, што отвара могућности за многе злоупотребе у пракси. Манипулисање статусом пореског дужника се користи као још једна предност за вршење утицаја на медије, чиме се не обезбеђује уједначено поступање према свим медијима као што се предвиђа АП 23.

Неколико случајева неуједначеног поступања према медијским кућама, дискриминисаним у зависности од своје уређивачке политике и веза са извршним властима, могу посведочити у прилог оваквом закључку. Јавност је била упозната са случајем Пинк међународне компаније, где је власник ТВ Пинк, медијске куће која веома подржава актуелну власт, био четири године један од највећих дужника у земљи (дуг је четири пута репрограмиран).

Насупрот овоме, медијске организације су недавно реаговале на пореску инспекцију у „Јужним вестима“, порталу у јужној Србији чија је уређивачка политика критички настројена према властима, који је био предмет исцрпне шестомесечне инспекције која је резултирала казнама у износу од 1 милион динара, иако је исти портал био предмет 4 различите пореске инспекције у последњих 5 година и ниједна није пронашла ниједну неправилност.

3.5.2.24 – Утврђивање критеријума за јавне набавке услуга видео снимања и прес клипинга за сва министарства и канцеларије Владе

Надлежно тело: Влада Републике Србије, Управа за јавне набавке

Резултат: Критеријуми за јавне набавке услуга видео снимања и прес клипинга за сва министарства и канцеларије Владе утврђени

Рок: IV квартал 2016. године

Закон о јавним набавкама се тренутно ревидира (јавна расправа је завршена пре седам дана), међутим, измене које је предложила Управа за јавне набавке не одговарају на адекватан начин на недостатке који су идентификовани у овој мери из АП 23.

Актуелни Закон о јавним набавкама садржи нејасну дефиницију услуга које се односе на медије, посебно их помињући у члану 7.⁸, који предвиђа изузеће из овог закона, нарочито истичући „куповину, развој, продукцију или копродукцију радио и телевизијског програма или времена за емитовање програма“. Осим нејасне дефиниције, овим чланом се делотворно дискриминишу електронски медији у односу на штампане/онлајн и као такав се доста (зло)употребљава за куповину медијских услуга са циљем свакодневног покривања и извештавања о раду администрације и јавних предузећа, што представља ризик од корупције за прикривену пропаганду оних који су на власти.

Индекс транспарентности показује просечну оцену 37 од 100, при чему су најниже оцене дате за евалуацију и приступ материјалима и садржају стеченим на овај начин.

Конзорцијум пројекта (БИРН, НУНС и СЂ Фондација) поднео је предлог за измену оспораваних чланова закона, имајући на уму 1) јавни сервис и његову посебну позицију у погледу ових изузећа, у складу са Директивом ЕУ и 2) преклапање производње садржаја која је добила подршку кроз програм суфинансирања пројеката.

3.5.2.26 – Обезбедити потпуну транспарентност процеса приватизације медија кроз објављивање свих релевантних докумената који прате процес приватизације у складу са прописима који уређују приватизацију и приступ информацијама од јавног значаја

Надлежно тело: Министарство привреде, сектор за приватизацију и стечај

Резултат: Остварена потпунa транспарентност процеса приватизације медија. Сви релевантни документи који прате процес приватизације доступни јавности.

Рок: До II квартала 2016. године

Иако је Закон о јавном информисању и медијима који је усвојен 2014. године прописао да држава треба да се до јула 2015. године повуче из власништва у медијском сектору (рок је касније продужен до октобра 2015. године), процес приватизације још увек није окончан, пошто Политика и Вечерње новости још увек функционишу као компаније у делимичном власништву државе, док новинска агенција Тањуг постоји у правном ништавилу. Министарство привреде је објавило нову рунду приватизације за Тањуг, с тим што ће овога пута име брэнда ове нове агенције бити стављено на продају. Тренутно се спроводи независна ревизија вредности брэнда Тањуга. Нема решења Владе за повлачење државе из власништва у два дневна листа.

Штавише, држава поново успоставља контролу над неким претходно приватизованим медијима и то има штетан утицај на тржиште медија и лојалну конкуренцију (у смислу једнаког приступа буџетским средствима), као и на уређивачку независност. Случај Радио телевизије Крагујевац (РТК) је један од

⁸ Закон о јавним набавкама је доступан овде [https://pistaljka.rs/public/fck_files/file/zakoni/Public%20Procurement%20Law\(1\).pdf](https://pistaljka.rs/public/fck_files/file/zakoni/Public%20Procurement%20Law(1).pdf)

таквих случајева. На основу Уредбе Владе (мај 2017. г.) којом се делотворно приватизовани медији враћају у надзор локалне самоуправе, град Крагујевац је поново преузео управљање РТК. Према тој уредби, тела локалне самоуправе могу да добију посебно одобрење Владе да преузму управљачку контролу над медијима на период од шест месеци како би их припремили за нову рунду приватизације. Иако је тај шестомесечни период истекао у фебруару 2018., локална самоуправа још увек није објавила нову рунду приватизације. Уместо тога, РТК је значајно ослабила (укључујући судске казне претходног приватног власника) и квалитет програма се умањио усмеривши се ка пропагандама локалне самоуправе. У међувремену, град Крагујевац још увек није спровео пројекат заснован на програму суфинансирања, чиме се делотворно крши закон, а другим медијима ускрађује право приступа средствима.

Осим ових примера неуспеле приватизације, треба напоменути и стварање паралелне структуре недавно приватизованих медијских кућа које су сада блиско повезане са владајућом странком СНС. Поред медијских кућа које су приватизовали Радојица Милосављевић и „Коперникус кабловска мрежа“ (све је објашњено у претходно предатом Алтернативном извештају БИРН-а) компликовање ове ситуације проистиче из куповине дневног листа „Дневник“ из Новог Сада кога је купила „Србија данас“, компанија која је власник интернет портала „Србијаданас.нет“, са таблоидним стилем извештавања који стално хвали покрете Владе.